

Tiltaksplan kostnadsreduserende tiltak Indre Østfold Data IKS

Dato	16. september 2015
Til	Representantskapet i IØD
Fra	Styret i IØD

SAK

På representantskapsmøtet i IØD 19.06.2015 ble følgende vedtak fattet:

1. *Styret bes så snart som mulig utarbeide en tiltaksplan for effektivisering kostnadsreduserende tiltak med effekt i 2015 og 2016. Arbeidet bes igangsatt snarest og rådmannsgruppen oppnevnes som referansegruppe i arbeidet. Handlingsplanen skal framlegges på ekstra representantskapsmøte innen 15. september 2015.*
2. *Styret bes utarbeide en strategiplan for selskapet der ett av alternativene «IØD er IT sjef for 6K» er et av alternativene. Forslaget til strategiplan skal framlegges senest 15.10.2015.*
3. *Styret bes framlegge en økonomi- og handlingsplan 2016-2019 som behandles av representantskapet innen 31.10.2015.*

Dette notatet svarer på det første vedtakspunktet, og beskriver kortsiktige økonomiske tiltak for 2015/2016. De to andre vedtakspunktene vil bli besvart i tilsvarende notater i henhold til de angitte tidsfrister.

STATUS I SELSKAPET MEDIO 2015

Selskapet ble opprettet som et resultat av drøftinger mellom kommunene i Indre Østfold. Ved stiftelsen i 2007 valgte 6 kommuner å delta i selskapet, mens de 4 siste kommunene valgte å stå utenfor. Etter en svært brokete oppstart, har selskapet siden 2011 fulgt alle planer pålagt av eierne, og har levert sine tjenester innenfor vedtatte budsjetter, sågar med et lite "mindreforbruk" hvert år.

De tre siste årene har selskapet hatt et høyt fokus på tjenesteproduksjon, kundeservice og kommunikasjon med brukere, kunder og eiere.

Selskapet gjennomfører årlige kundeundersøkelser, og har per 2015 oppnådd å bli "populære" blant brukerne. Karakterene brukerne gir selskapet i undersøkelsen, bekrefter langt på vei at eiernes satsing på selskapet de siste årene har båret frukter.

Selskapet har de siste 5 årene levert i overkant av 40 investeringsprosjekter til eierkommunene, finansiert gjennom låneopptak.

Etter eiernes ønske har styret de siste årene bestilt og gjennomført 3 eksterne gjennomganger, alle med samme resultat og med samsvarende konklusjoner:

JUNI 2011: Lanestedt-rapporten rådet oppdragsgiver til å gå videre med å fornye og forsterke selskapet og eierstyringen. Rapporten pekte på at på dette tidspunktet framsto selskapet som underfinansiert og underbemannet.

OKTOBER 2013: A2-rapporten rådet oppdragsgiver til å la selskapet gå raskt videre langs den vei man har påbegynt. Videre ble det påpekt viktigheten av å fremdyrke en servicekultur i selskapet.

JUNI 2015: Fjornes-rapporten (juni 2015) råder oppdragsgiver til å sette selskapet i stand til å utøve rollen "IT-sjef". I tillegg bør IØD få rollen som applikasjonsforvalter, inklusiv styringsstøtte fra rådmannsnivået til valg og innføring av samordnede og felles applikasjoner. Tiltakene vil muliggjøre effektiv drift og beslutningsutøvelse, og på sikt senke kostnadene for eierkommunene.

Alle de tre eksterne gjennomgangene konkluderer med at eierne bør arbeide med å styrke selskapet, sentralisere flere oppgaver til selskapet, og tilføre selskapet utviklingsmuligheter og beslutningskraft.

SELSKAPETS ØKONOMI

Det har vært utarbeidet økonomi- og handlingsplaner for selskapet foran hvert budsjettår siden 2010. Planene har vært gjenstand for behandling i styre, bestillerforum, eiermøter og representantskap hvert år, og har blitt vedtatt for det enkelte år av representantskapet.

Det er i hovedsak 4 hovedområder i selskapets budsjetter. Selskapets ledelse har myndighet over 2 av områdene:

Personal (ca. 15 mill NOK) - selskapet har de siste årene vokst i antall ansatte etter krav til nye tjenesteområder fra eierne. Spesielt har det vært satset på drift av skole, teknisk nettverk og infrastruktur, samt kundeservice. I 2015 har selskapet - etter eiernes ønske - effektivisert organisasjonen med 3 årsverk, og er tilbake på samme størrelse som i oppstartsåret 2008.

Diverse driftskostnader (ca. 3 mill NOK) - Denne posten består hovedsakelig av faste kostnader knyttet til det å drifte en egen organisatorisk enhet (husleie, kontormatriell, transport, strøm, renhold osv), og beveger seg lite fra år til år. Posten ble i budsjettbehandlingen for 2015 beskåret med kr. 650.000.

Lisenser og linjeleie (ca 25 mill NOK) - Posten framkommer som eiernes valg av tjenestekvalitet i det sentrale nettverket, samt lisenskostnader for brukerne i 6K. Selskapet har ikke myndighet over kommunenes kjøp av lisenser. Tvert i mot er selskapet forpliktet til å ta imot og innarbeide i sine budsjetter, ethvert lisenskjøp som den enkelte kommune foretar seg. Selskapet ønsker å ta en mer aktiv rolle i dette arbeidet, for eksempel ved reforhandling av kontrakter. I 2015 har selskapet reforhandlet SAMBA-avtalen, og fått senket prisen med 5% (150.000 NOK).

Finanskostnader (ca 8 mill NOK) - Posten representerer avbetaling og renter på lån som har finansiert kommunenes investeringsprosjekter. Etter selskapets anmodninger de siste år har denne praksisen blitt kraftig bremsset, og selskapet vil være gjeldfritt i 2020 dersom nåværende betalingsplan følges, og ingen nye låneopptak blir gjort. Finanskostnaden toppet seg i 2014 med 8.7 MILL NOK. I 2015 synker kostnadene med 100.000 NOK, og i 2016 vil effekten være 1,3 MILL NOK.

Selskapet har hvert år produsert og levert sine tjenester og prosjekter innenfor det vedtatte budsjett, og har hvert år arbeidet for å skape en 3% margin, dvs. et lite mindreforbruk.

Selskapet har altså kun direkte påvirkningskraft på 18 mill NOK av sitt totalbudsjett på 49 mill NOK, i postene Personalkostnader og Andre driftskostnader. De øvrige 33 mill NOK av kostnadssiden er ensidig bestemt som vedlikeholdskostnaden på felles lisenser 6K eier, samt de kommunespesifikke lisenskostnader den enkelte kommune velger å plassere hos selskapet.

NØDVENDIGE TILTAK

Styret slutter seg til diagnosen og hovedkonklusjonene i Fjornes-rapporten, og ber om at følgende tiltak blir besluttet av representantskapet for å oppnå en økonomisk effektivisering i IKT-driften i 6K og dermed redusere eierkommunenes totale IKT-kostnader:

1) TILTAK INNAD I SELSKAPET

For IØD sine interne forhold er det allerede gjennomført en rekke innsparinger. En nettverksstilling ble fjernet fra budsjettet fom. 2015 (750.000 NOK). Gjennom første halvår 2015 er 3 årsverk (ca. 1.500.000 NOK) nedbemannet. Diverse Driftskostnader er redusert (650.000 NOK).

Utover dette er det mulig å fjerne kostnadene vedrørende Bakvaksordningen (400.000 NOK) og Morgenvaktordningen (160.000 NOK). Dette vil senke tjenestenivået for brukerne i 6K. Det bør foretas en vurdering av risikoen for kommunene før tiltakene eventuelt implementeres.

Finanskostnadene går ned både i 2015 (100.000 NOK) og i 2016 (1.300.000 NOK).

I ASW-matrisen er kontrakten vedrørende SAMBA-ringen reforhandlet per 1.7.2015, blant annet med en 5% prisreduksjon (150.000 NOK).

Dersom 6K nå ferdigstiller overgangen til IST skoleadministrativt system, vil Fronter-kontrakten kunne sies opp (137.600 NOK).

Dagens telefoni-løsning framstår som utdatert i sin struktur. Selv om løsningen er basert på IP-telefoni, er den fortsatt av "hussentral"-modellen. Ved å bytte ut denne løsningen med skybasert mobiltelefoni (tilsvarende Marker kommune sin løsning), vil det under Phonero-avtalen være mulig å spare store kostnader (1.200.000 NOK) per år.

Oppsummert gir tiltakene beskrevet ovenfor en effekt inneværende og neste år slik:

Kutforslag IØD	2015	2016	Status
Kutt stillinger - 1 nettverksspesialist	750 000	750 000	Gjennomført 2015
Kutt stillinger - 3 nedbemannet	0	1 500 000	Gjennomført 2015
Div. driftskostnader	650 000	550 000	Gjennomført 2015
Finanskost	100 000	1 300 000	Gjennomført 2015
SAMBA reforhandlet	75 000	150 000	Gjennomført 2015
Standardisering IST skole		137 600	
Morgenvakt	40 000	160 000	
Bakvakt	100 000	400 000	Må utredes
Bytte til mobilt sentralbord		1 200 000	Må utredes
Gjennomgang av ASW-matrisen			
Sum innsparinger	1 715 000	6 147 600	

Utover dette vil styret bestille en jobb fra eksternt firma, om gjennomgang av leverandørkontraktene i selskapets ASW-matrise. Rammen for dette arbeidet vil være å si opp eller reforhandle relevante leverandørkontrakter. Dette vil skje i samarbeide med kommunene.

2) FORVENTINGER TIL KOMMUNENE

For å sikre en best mulig gjennomgang av ASW-matrisen og de øvrige kommunale IKT-systemene, er selskapet avhengig av en viss "drahjelp" fra kommunene. Det blir spesielt viktig at det ikke foregår nye innkjøpsprosesser av systemer og applikasjoner i kommunene mens denne prosessen pågår.

Det anbefales derfor at kommunene innfører en midlertidig og umiddelbar innkjøpsstopp på alle applikasjoner og fagsystemer i 6K. Dette tiltaket bør ha effekt så lenge de andre tiltakene er i prosess, og fram til mer permanente ordninger kommer på plass.

Dersom nye innkjøp allikevel vurderes i den enkelte kommune i denne perioden, bør dette forankres på rådmannsnivå. IØD bør rådføres for en kort analyse av praktiske konsekvenser, ressursbehov og økonomisk konsekvens, før beslutning fattes.